

P6_TA-PROV(2007)0052

Olukord Dārfūris

Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Dārfūris

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 12.–13. veebruari 2007. aasta istungi tulemusi;
  - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone olukorra kohta Dārfūris ja eriti 16. septembri 2004. aasta¹, 23. juuni 2005. aasta², 6. aprilli 2006. aasta³ ja 28. septembri 2006. aasta resolutsiooni⁴;
  - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1706(2006), milles tehakse ettepanek saata Dārfūri 22 000 sõdurist koosnevad rahuvalvejõud;
  - võttes arvesse Dārfūri rahulepingut, mis allkirjastati Abujas Nigeerias 5. mail 2006;
  - võttes arvesse ÜRO lapse õiguste konventsiooni, mis on siduv ja mida kohaldatakse eranditeta;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 4,
- A. olles sügavalt mures asjaolu pärast, et vaatamata 5. mail 2006. aastal Nigeerias Abujas allakirjutatud Dārfūri rahulepingule on konflikt regulaarvägede, valitsusmeelsete relvarühmituste ja mässuliste vahel Dārfūri piirkonnas toonud viimase kolme aasta jooksul kaasa vähemalt 400 000 inimese surma ning üle kahe ja poole miljoni põgeniku ja ümberasustatu;
- B. arvestades, et kuigi Sudaani valitsus ja mässuliste rühmitused leppisid 11. jaanuaril 2007 kokku 60-päevases relvarahus, ei vaibu valimatud rünnakud tsiviilisikute ja abitöötajate vastu, mida abiorganisatsioonid kirjeldavad kui "vägivalda, mille taolist ei ole Dārfūris enne nähtud"⁵;
- C. arvestades, et Dārfūri konflikt – koos kohtulikule vastutusele võtmise puudumisest tuleneva karistamatusega – mõjutab üha enam Kesk-Aafrika piirkonna stabiilsust ning kujutab ohtu rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule;

---

¹ ELT C 140 E, 9.6.2005, lk 153.

² ELT C 133 E, 8.6.2006, lk 96.

³ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2006)0442.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2006)0387.

⁵ "Humanitaarorganisatsioonid hoiatavad, et Dārfūri operatsioonid lähenevad taluvuspiirile", organisatsioonide Action Against Hunger, CARE International, Oxfam International, Norra Pagulasnõukogu, World Vision ja Save the Children 29. jaanuari 2007. aasta pressiteade Aafrika Liidu tippkohtumise tulemuste kohta.

- D. arvestades, et ÜRO doktriin "kohustus pakkuda kaitset" näeb ette, et kui "on ilmne, et riigivõimud ei suuda oma elanikkonda genotsiidi, sõjakuritegude, etnilise puhastuse ja inimsusevastaste kuritegude eest kaitsta," on teistel kohustus pakkuda vajalikku kaitset;
- E. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu on oma resolutsioonis 1706(2006) andnud kuni 22 500 sõdurist ja politseinikust koosnevatele uutele ÜRO rahuvalvejõududele volitused Dārfūri operatsioonide ülevõtmiseks Aafrika Liidu missioonilt Sudaanis, kinnitades samal ajal oma täielikku austust Sudaani suveräänsuse, ühtsuse, sõltumatus ja territoriaalse terviklikkuse vastu;
- F. arvestades, et seksuaalne vägivald naiste ja laste vastu on tunnustatud inimsusevastaseks kuriteoks, kuid Dārfūri konflikti osapooled kasutavad süstemaatilist vägistamist jätkuvalt sõjarelvana ja hoolimata Sudaani valitsuse korduvatest kinnitustest seksuaalne vägivald ei vaibu;
- G. arvestades, et 2005. aasta juunis algatas Rahvusvaheline Kriminaalkohus (ICC) Dārfūris toime pandud kuritegude uurimise;
- H. arvestades, et piinamine ning täiskasvanute ja laste vägivaldne väeteenistusse võtmine on saanud inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumiste iseloomulikuks jooneks Dārfūris, kusjuures piinamise ohvrid on kättemaksu kartuses liiga hirmul, et teatada rikkumistest Aafrika Liidu missioonile Sudaanis või humanitaartöötajatele,
1. kutsub ÜROd üles tegutsema kooskõlas oma doktriiniga „kohustus pakkuda kaitset”, võttes meetmete aluseks Sudaani valitsuse võimetuse kaitsta oma elanikkonda Dārfūris sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude eest ning samuti tema võimetuse anda elanikkonnale humanitaarabi;
  2. palub ÜRO-l seetõttu isegi nõusoleku või kokkuleppe puudumisel Sudaani valitsusega määrata selgelt kindlaks kuupäev ÜRO toetatavate rahuvalvejõudude Dārfūri saatmiseks vastavalt ÜRO põhikirja VII peatükile kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1706(2006) ja ÜRO 16. novembri 2006. aasta kokkuleppega, et kindlustada ilma igasuguse edasise viivitusega humanitaarabi koridorid selle piirkonna järjest rohkem isoleeritud ja kannatava elanikkonna toetamiseks;
  3. kutsub Euroopa Liidu liikmesriikide valitsusi, nõukogu ja komisjoni üles täitma oma kohustusi ning tegema kõiki võimalikke jõupingutusi, et pakkuda Dārfūri elanikele tulemuslikku kaitset humanitaarkatastroofi eest;
  4. taunib Sudaani valitsuse toetust Janjaveedi relvarühmitusele ja Dārfūri piirkonna pommitamist valitsuse poolt, mis tähendab Dārfūri rahulepingu selget ja jultunud rikkumist;
  5. kutsub rahvusvahelist üldsust, sealhulgas Euroopa Liidu liikmesriike üles tegema piirkonnas kättesaadavaks vahendeid ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1591(2005) loodud lennukeelutsooni jõustamiseks Dārfūri kohal;
  6. kutsub ELi institutsioone ja teisi rahvusvahelisi osalisi üles kohaldama sanktsioone mis tahes poole – sealhulgas Sudaani valitsuse – suhtes, kes rikub relvarahu või ründab tsiviilelanikke, rahuvalvajaid või humanitaaroperatsioone, ja võtma kõiki vajalikke

meetmeid, et aidata kaasa karistamatuse lõpetamisele, kehtestades ja rakendades ÜRO Julgeolekunõukogu sanktsioonirežiimi majanduslike sihtsanktsioonide abil, mille hulka kuuluvad reisikeelud ja varade külmutamine, nagu EL on toiminud minevikus teiste riikide¹ puhul; rõhutab, et sanktsioonid Sudaani suhtes peaksid hõlmama ka naftaembargo kehtestamise hoiatust ;

7. kutsub ELi institutsioone ja rahvusvahelist üldsust üles taasalustama rahuläbirääkimisi, et parandada Dārfūri rahulepingu sisu ja teha see kõikidele pooltele vastuvõetavaks; kutsub rahvusvahelisi osalisi üles nõudma kõigilt sõlmitava lepingu osapooltelt kohustuste täitmist ning nõuab tungivalt, et kõik Dārfūri konflikti osapooled ilmutaksid soovi lahendada kriis rahumeelselt, rakendades antud lepingut viivitamatult;
8. kutsub Sudaani valitsust üles tegema karistamatuse lõpetamiseks täielikku koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga;
9. kutsub Hiinat üles kasutama oma märkimisväärset mõjuvõimu piirkonnas vastutustundlikult, et sundida Sudaani valitsust täitma 9. jaanuari 2005. aasta üldise rahulepingu ja Dārfūri rahulepingu alusel võetud kohustusi; kutsub Hiinat lisaks üles lõpetama relvade ekspordi Sudaani ja lõpetama Sudaani valitsuse vastaseid sihtsanktsioone puudutavate otsuste blokeerimist ÜRO Julgeolekunõukogus;
10. märgib ÜRO inimõiguste nõukogu otsust saata Dārfūri kõrgetasemeline missioon inimõiguste rikkumiste uurimiseks piirkonnas, mis peaks andma aluse meetmetele niisuguste kuritegude toimepanijate vastutusele võtmiseks, ja rõhutab missiooni meeskonna sõltumatuse ja usaldatavuse vajadust; suhtub kriitiliselt viivitustesse, mis tulenesid viisade mitteandmisest nimetatud missiooni liikmetele;
11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide riigipeadele ja valitsusjuhtidele, Sudaani valitsusele ja parlamendile, ÜRO Julgeolekunõukogule, Araabia Liiga riigipeadele ja valitsusjuhtidele ning AKV riikide valitsustele, AKV-ELi parlamentaarsele ühisassambleele ja Aafrika Liidu institutsioonidele.

---

¹ Valgevene, Kongo Demokraatlik Vabariik, Elevantuurannik, Põhja-Korea, Moldova, Birma, Zimbabwe.